

EEN ONVERWACHTE BROEDERSCHAP

Amin Maalouf

[Lid van de Académie française]

EEN ONVERWACHTE BROEDERSCHAP



Vertaald door Hans E. van Riemsdijk

 **DAVIDSFONDS**
UITGEVERIJ

Voor Nicky en Jean-Claude Fasquelle

Voor Hind, in memoriam, 1947-2016

‘Romans worden geboren
waar de geschiedenis in gebreke blijft.’

Novalis, *Fragmenten*

Inhoud

Schriftje 1 Mist	7
Schriftje 2 Opklaringen	73
Schriftje 3 Ankerplaatsen	165
Schriftje 4 Verdwijningen	241

Schriftje 1 | Mist

‘So foul a sky clears not without a storm.’¹
William Shakespeare, *King John*

Dinsdag 9 november

Mijn gloeilamp van tweehonderd watt aan het plafond flikkerde even en ging toen als een nachtkarsje uit.

Ik hield mijn adem in. Met Oost-Indische inkt had ik net het laatste lijntje van mijn tekening getrokken. Even liet ik mijn hand roerloos op mijn blad liggen en tilde hem toen langzaam en verticaal op om vlekken te voorkomen.

Buiten woedde de voorspelde storm. Iets wat in dit jaargetijde wel vaker gebeurt, zo dicht bij de Atlantische Oceaan. Plensbuien, rukwinden, bliksemschichten. Met als achtergrondgeluid de donder die dreigend blijft rommelen tussen de ene en de andere dreun door.

In het begin maakte ik me niet zo’n zorgen. Ik was niet eens boos. Mijn werkdag zat er inmiddels toch op. Halfacht moest het ongeveer zijn, iets later misschien. Mijn tekening was klaar. Morgenochtend nog een laatste blik erop, een kleine retouche hier en daar, signeren en op de post ermee.

1 ‘Zo’n betrokken hemel klaart zonder storm niet op.’

Op de tast vond ik de dop van mijn pen en schroefde die vast om de punt niet te laten uitdrogen. Vervolgens maakte ik, nog altijd op de tast, een vertrouwd gebaar door mijn hand uit te strekken naar de radio op het uiteinde van de tafel.

Die radio is altijd afgestemd op dezelfde zender: Atlantic Wave, een station dat via de lange golf uitzendt vanuit Cornwall. Het muziekaanbod op die zender stelt me zelden teleur en elk uur is er een nieuwsbulletin dat ik als betrouwbaar zou bestempelen, aangezien het verslag doet van meer zaken die de planeet aangaan dan de wapenfeiten van de Bournemouth Rugby Club alleen.

Zo aan het einde van deze dag was dat precies waar ik zin in had, prettige muziek als gezelschap in de onvrijwillige duisternis. En dan na een minuut of tien of een klein halfuur nieuws uit de rest van de wereld, voorgelezen door de heldere en geruststellende stem van Barbara Greenville.

Uit mijn radio klonk een fluittoon. Geen muziek en ook geen Barbara. Slechts een tweetonig gefluit dat als een alarmsignaal luider werd en dan weer afzwakte. Maar niet schril of schel. Eerder geruststellend, zou ik zeggen. Geduldig tastte ik met de zenderknop de korte golf, de middengolf en de FM-frequenties helemaal af. Overal datzelfde onveranderlijke geluid. Alle golflengtes in de ether leken te zijn versmolten tot één enkele frequentie.

Was mijn radio soms kapot? Ik pakte de zaklantaarn van het schap boven mijn hoofd en ging naar mijn slaapkamer. Daar heb ik naast mijn bed nog een radio staan – een ouder en zwaarder model. Ik zette het toestel aan. Hetzelfde gefluit. Ruw

en zonder overtuiging drukte ik op wat knoppen. Nee, hier was geen sprake van een defect. Dan had ik dat meteen wel gemerkt. Een radio werkt en als de batterijen leeg zijn, zwijgt hij. In het ergste geval kan zo'n apparaat na een flinke dreun of val een continue bromtoon te horen geven. Maar nooit zo'n modulerend gefluit. Ik stond even te kijken: twee radio's kunnen het onmogelijk op hetzelfde moment vanwege eenzelfde euvel begeven!

Maar wat is er dan aan de hand? Wat is er gebeurd?

Plotseling begreep ik het. Of althans, ik meende het te begrijpen. Met mijn handen voor mijn gezicht geslagen liet ik me op mijn bed vallen.

Jezus, nee! Zouden ze het dan tóch hebben gedaan?

Stomme klootzakken! Idioten!

Ik moet het wel tien keer achter elkaar hebben herhaald – 'Stomme klootzakken! Idioten!' – nu eens met zachte stem, dan weer briesend. Na een tijdje ga ik overeind zitten. Ik heb mijn telefoon al vast nog voordat ik weet wie ik ga bellen. Mijn petekind Adrienne in Parijs misschien. Geen bereik natuurlijk. Het telefoonnet ligt ook plat.

Vier of vijf uur zijn er inmiddels verstreken, maar dezelfde woorden gaan nog steeds door mijn hoofd.

Stomme klootzakken! Idioten! Ze hebben het dan toch gedurfd!

Want op het moment dat ik deze regels schrijf heb ik reden om aan te nemen dat zich een tragedie heeft voltrokken. Geen natuurramp, maar een gruwelijke catastrofe van menselijke makelij. De ultieme stommiteit van onze soort. Een mis-

kleun die een einde maakt aan de paar duizend jaar geschiedenis die we hebben geschreven. Een enormiteit waardoor definitief het doek valt voor onze eerbiedwaardige beschavingen. En die terloops ons stervelingen ook allemaal te gronde zal richten. Vanavond nog. Of misschien morgen bij het krieken van de dag.

Ik leg mijn pen neer. Lees nog eens wat ik heb opgeschreven. En schud dan mijn hoofd van afgrijzen en ongeloof. Nooit gedacht dat ik zoiets afschuwelijks met min of meer vaste hand op papier zou kunnen zetten!

Wat me afgezien van mijn woede een beetje op de been houdt bij deze beproeving is een laatste restje onzekerheid. Ik hoop nog dat de komende uren mijn voorgevoelens zullen tegenspreken. Maar het is waar dat de gebeurtenissen van de afgelopen weken, voor wie ze heeft gevolgd, het ergste doen vrezen. Het is ook waar dat die storringen weinig goeds voorspellen. Niet zozeer dat de stroom is uitgevallen verontrust me, want dat gebeurt hier wel vaker bij slecht weer. En evenmin dat de mobiele telefoons geen bereik hebben, want ook met bereik is het hier altijd maar afwachten. Zelfs dat de radio uit de lucht is heb ik al meegeemaakt. Nee, griezellig is het dat al die zaken er *tegelijkertijd* de brui aan hebben gegeven. Stom toeval? Dat wil er bij mij niet in.

Als ik het met dit verslag degelijk wil aanpakken, moet ik de tijd nemen om uitvoeriger in te gaan op de gebeurtenissen waarnaar ik zojuist verwees. Daar zal ik me aan zetten wanneer het rustiger is in mijn hoofd. Vooralsnog ben ik niet in

staat mijn gedachten te ordenen, noch om te speculeren. Het lukt me nét om te verwoorden wat ik hoor of niet meer hoor, wat ik zie of niet meer zie, en om te beschrijven wat er door me heen gaat en welke herinneringen door mijn hoofd spoken.

Ik bleef vrij lang uitgestrekt op mijn bed liggen in de inktzwarte duisternis. Mijn dode telefoon tegen mijn oor. En op de radio dat tweetonige fluitsignaal. Buiten was de storm wat tot bedaren gekomen. De regen tikte niet langer op de pannen van mijn dak en ook niet meer tegen het grote raam waarvan de nachtelijke duisternis een getinte spiegel had gemaakt.

Opeens had ik zin om met iemand te praten, en wel meteen. Het was sterker dan zin alleen; het was een noodzaak die zich opdrong. Alsof mijn eenzaamheid fysiek op mijn borst was gaan drukken. Voor het allereerst sinds twaalf jaar speet het me dat ik niet meer in een stad of in een dorp woonde zoals alle andere stervelingen.

Ik woon namelijk op een eiland. Op een piepklein eiland dat het kleinste is van de Chironen, een archipel van vier vlekjes land.

De rest van de bevolking woont op Groot-Chiron, waar ook Port Atlantique ligt, de enige plaats die de naam 'stadje' waardig is. Het meest uitgestrekte eiland heet Fort Chiron en is al drie eeuwen een Franse marinebasis; ik ben er nooit geweest. Val Chiron is een zee- en vogelreservaat waar af en toe alleen wetenschappers verblijven. Mijn eigen eiland is het kleinste en heet gek genoeg Antiochië.

Oorspronkelijke uitgave

Amin Maalouf, *Nos frères inattendus*
© 2019 Paris: Grasset – 9782246826415

Deze uitgave

Een onverwachte broederschap

© 2022 Davidsfonds / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en Amin Maalouf
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.
'Davidsfonds' is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw,
Quinten Metsysplein 12, 3000 Leuven.

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Eerste druk maart 2022

Vertaling: Hans E. van Riemsdijk
Eindredactie : Yulia Knol
Omslagontwerp: Herman Houbrechts
Opmaak binnenwerk: 5NUL8 Grafische Producties

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op
welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3883 4
D/2022/034/143
NUR 301